

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

05 березня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвокатки Ш____, –

ВСТАНОВИЛА:

05 лютого 2025 року до КДКА Закарпатської області надійшла скарга директора ТОВ «Ковальська-Житлосервіс» Бобрової А.П. від 13.01.2025, у якій наводяться відомості про неналежну поведінку адвокатки Ш____

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 19.02.2025 стосовно адвокатки Ш____ порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Бабича В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокатка Ш____ здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №____, виданого _____ відповідно до рішення Ради адвокатів Закарпатської області від _____ №____.

У вказаній скарзі директора ТОВ «Ковальська-Житлосервіс» (надалі – Товариство) зазначається наступне.

Адвокатка Ш____, діючи в інтересах свого клієнта, звернулася до Товариства з адвокатським запитом від 21.11.2024 №1 (надалі – Запит) про надання інформації та копій документів, які стосуються різних аспектів господарської діяльності Товариства по наданню житлових послуг населенню. При цьому, у Запиті не вказується у зв'язку з чим саме запитуються такі інформація і документи та у зв'язку з яким саме порушенням (ймовірним порушенням) пов'язана необхідність надання таких інформації і копій документів. З аналізу поставлених в Запиті питань вбачається, що об'єм та характер запитуваної інформації за своїм змістом є подібним запитам та вимогам контролюючих органів та направлений не на дійсний захист прав та інтересів клієнта, а на дослідження (перевірку) господарської діяльності Товариства або на втручання в таку діяльність. Разом з тим, у Запиті не названо жодного конкретного документа, копію якого повинно надати Товариство, що не дозволяє чітко зрозуміти та визначити документи, які б задовольнили інтерес адвоката.

Більше того, частина питань Запиту сформульована таким чином, що вказують на нібито наявні порушення Товариством вимог законодавства та встановлених нормативів (контроль за додержанням яких постійно здійснюється відповідними державними органами у встановленому законодавством порядку), без надання жодного підтвердження того, що така інформація взагалі відповідає дійсності.

Директор Товариство вважає, що в описаних діях адвокатки ШІІІ вбачаються ознаки неналежного виконання нею своїх професійних обов'язків, що полягає у нечіткому формулюванні власних вимог при поданні адвокатського запиту та у безпідставному спонуканні Товариства до проведення додаткових перевірок якісних та кількісних показників послуг, які ним надаються, з метою підтвердження або спростування наведених у запиті відомостей.

При цьому звертає увагу, що у відповідності до п.5 ч.1 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» невиконання або неналежне виконання адвокатом своїх професійних обов'язків зумовлює його дисциплінарну відповідальність.

З огляду на викладене скаржниця просить надати оцінку поведінці адвокатки ШІІІ на предмет відповідності такої вимогам чинного законодавства і Правил адвокатської етики, а відтак і на предмет наявності в діях цієї адвокатки дисциплінарного проступку, тобто ініціює питання про її дисциплінарну відповідальність.

До скарги додані копії Запиту, виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо Товариства, а також письмова згода директора Товариства на обробку її персональних даних.

Адвокатка ШІІІ надала Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких вказує на безпідставність скарги та відсутність в її діях дисциплінарного проступку.

Зазначає, що до неї звернулася за правничою допомогою громадянка М, яка є особою похилого віку і пенсіонеркою, для вирішення питання дотримання правил пожежної безпеки у багатоквартирному будинку №___ по вул. _____ в м. Києві (надалі – Будинок), в якому проживає дана громадянка. У зв'язку з цим вона (адвокатка ШІІІ) уклала з вказаною громадянкою договір від 29.09.2023 про надання правової допомоги, на уточнення предмету якого вони у подальшому уклали додаткову угоду від 01.11.2024.

На виконання договірних зобов'язань з надання правової допомоги громадянці М вона звернулася до Товариства, яке здійснює обслуговування Будинку, із Запитом, яким просила надати відповідні документи і інформацію, а саме:

1. Письмово зазначити особу/осіб, відповідальну за пожежну безпеку Будинку, із наданням підтвердного документа.

2. Письмово зазначити, коли (дата, місяць, рік) та у який спосіб було проведено технічний огляд пожежної безпеки Будинку, із наданням відповідних підтвердних документів про це (графік тощо).

3. Письмово зазначити, чим саме укомплектовані пожежні щитові Будинку, вказавши перелік відповідного обладнання, та надати підтвердні документи про це.

4. Письмово зазначити, чому у пожежних щитових Будинку відсутня належна комплектація, зокрема відсутні пожежний ствол перекривний, підкран-комплект з напівжорстким рукавом, вогнегасники.

5. Письмово зазначити, з яких підстав шляхи евакуації з Будинку не забезпечено евакуаційним освітленням.

6. Письмово зазначити, з яких підстав пожежна сигналізація у Будинку спрацьовує часто без причини, а неполадки не встановлено.

7. Письмово зазначити, чому у пожежних щитових Будинку вивід для підкран-комплекту з напівжорстким рукавом взагалі закритий заглушкою.

Подання такого Запиту було зумовлено тим, що з початком широкомасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України у лютому 2022 року місто Київ зазнавало і зазнає періодичних ракетних обстрілів та атак БПЛА типу «Шахед», внаслідок чого інколи трапляються влучання і у житлові будинки, що призводить до виникнення пожеж. Громадянка М, піклуючись за власне життя і майно, вирішила перевірити пожежні щитові у Будинку, після чого зрозуміла, що через бездіяльність Товариства Будинок перебуває під загрозою.

Вказує, що у відповідь на Запит Товариство листом від 02.12.2024 №____ надало певні документи і інформацію, проте такі не містили повної і чіткої відповіді на всі поставлені у запиті питання.

До пояснень адвокатка Ш____ додала, серед іншого, копії таких документів: укладених з М договору від 29.09.2023 про надання правової допомоги і додаткової угоди від 01.11.2024 до цього договору; витягу з Державного реєстру речових прав про право власності Ш____ на квартиру №__ у Будинку; листа-відповіді Товариства від 02.12.2024 №____ (з додатками) на адвокатський запит; адресованого адвокатці Ш____ листа Дарницької районної у місті Києві державної адміністрації від 28.11.2024 №____ про те, що обслуговування Будинку і прилеглої до нього території здійснює Товариство; адресованого Ш____ і М листа ГУ ДСНС України у м. Києва від 28.01.2025 №__ про те, що вказане ГУ не має правових підстав для проведення відповідної перевірки Будинку протягом дії періоду воєнного стану.

Згодом, вже після порушення дисциплінарної справи, адвокатка Ш____ додатково подала до КДКА Закарпатської області клопотання від 27.02.2025 про врахування відповідної судової практики і розгляд скарги за її відсутності та клопотання від 28.02.2025 про долучення до матеріалів дисциплінарної справи і врахування при її розгляді листа Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у м. Києві (ГУ ДСНС України у м. Києві) від 28.02.2025 №____ про проведення позапланової перевірки Будинку.

Учасники дисциплінарного провадження, які завчасно і належним чином повідомлені про призначення розгляду даної дисциплінарної справи на 05 березня 2025 року, не з'явилися цього дня у засідання Дисциплінарної палати та не повідомили причини неявки.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у разі повторної неявки адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розгляд дисциплінарної справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням РАУ від 30.08.2014 №120, з наступними змінами і доповненнями (надалі – Положення №120).

З урахуванням таких норм законодавства та обізнаності учасників дисциплінарного провадження про призначення розгляду дисциплінарної справи Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду цієї справи за відсутності вказаних осіб.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи та врахувавши доводи, викладені у скарзі директора Товариства і в поясненнях адвокатки Ш____, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної справи доведено і не заперечується скаржником і адвокаткою Ш____, що обслуговування Будинку і прилеглої до нього території здійснює Товариство, а вказана адвокатка звернулася до Товариства з адвокатським запитом від 21.11.2024 №1, яким просила надати відповідні документи і інформацію, а саме:

1. Письмово зазначити особу/осіб, відповідальну за пожежну безпеку Будинку, із наданням підтвердного документа.

2. Письмово зазначити, коли (дата, місяць, рік) та у який спосіб було проведено технічний огляд пожежної безпеки Будинку, із наданням відповідних підтвердних документів про це (графік тощо).

3. Письмово зазначити, чим саме укомплектовані пожежні щитові Будинку, вказавши перелік відповідного обладнання, та надати підтвердні документи про це.

4. Письмово зазначити, чому у пожежних щитових Будинку відсутня належна комплектація, зокрема відсутні пожежний ствол перекиривний, підкран-комплект з напівжорстким рукавом, вогнегасники.

5. Письмово зазначити, з яких підстав шляхи евакуації з Будинку не забезпечено евакуаційним освітленням.

6. Письмово зазначити, з яких підстав пожежна сигналізація у Будинку спрацьовує часто без причини, а неполадки не встановлено.

7. Письмово зазначити, чому у пожежних щитових Будинку вивід для підкран-комплекту з напівжорстким рукавом взагалі закритий заглушкою.

З даного Запиту вбачається, що до нього додані ордер адвоката на надання правничої допомоги М і свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, тобто необхідні і достатні документи, додання яких до адвокатського запиту передбачено ст.24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Директор Товариства також не заперечує тієї обставини, що Запит оформлений належним чином.

Більше того, Товариство листом від 02.12.2024 №____ навіть надало відповідь на цей Запит.

Між тим, на підтвердження того, що Запит був поданий до Товариства саме в інтересах громадянки М, адвокатка Ш____ надала копії укладених з цією громадянкою договору від 29.09.2023 про надання правової допомоги і додаткової угоди від 01.11.2024 до цього договору.

Надаючи оцінку діям адвокатки Ш____, Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Відповідно до п.1 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

Статтею 27 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), передбачено, що при виконанні доручення адвокат зобов'язаний використовувати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва.

За приписами ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання такого договору, зокрема і звертатися з адвокатськими запитами.

Згідно з ст.24 цього ж Закону адвокатський запит – це письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності і підпорядкування, громадських об'єднань про надання інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правової допомоги клієнту.

На підставі аналіз характеру запитуваних адвокаткою Ш____ інформації і документів Дисциплінарна палата констатує, що такі документи і інформація стосувалися виключно питань дотримання правил пожежної безпеки у Будинку.

Натомість, з листа ГУ ДСНС України у м. Києві від 28.02.2025 №____ слідує, що за результатами проведеної співробітниками Дарницького РУ ГУ ДСНС України у м. Києві позапланової перевірки Будинку виявлені деякі порушення вимог законодавства у сфері пожежної безпеки, у зв'язку з чим складено відповідний акт та внесено припис про усунення таких порушень.

З урахуванням наведених обставин та положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики Дисциплінарна палата визнає, що адвокатка Ш____, звернувшись до Товариства із Запитом, діяла в межах наданих законом прав і повноважень, а сам цей Запит був обґрунтованим, доцільним і зумовлений необхідністю захисту інтересів громадянки М, оскільки неналежне дотримання Товариством вимог протипожежної безпеки у Будинку в подальшому встановлено перевіркою компетентного органу (Дарницького РУ ГУ ДСНС України у м. Києві).

З огляду на це, Дисциплінарна палата відхиляє як такі, що не знайшли підтвердження, доводи скаржника про те, що: Запит стосувався різних аспектів господарської діяльності Товариства по наданню житлових послуг населенню; що у Запиті не зазначена ні мета

отримання запитуваних документів і інформації, ні допущенні порушенням (ймовірні порушенням), з якими пов'язана необхідність у таких документах і інформації; що об'єм та характер запитуваної інформації за своїм змістом є подібним запитам та вимогам контролюючих органів та направлений не на дійсний захист прав та інтересів клієнта, а на дослідження (перевірку) господарської діяльності Товариства або на втручання в таку діяльність.

При цьому, Дисциплінарна палата враховує рішення Ради адвокатів України від 03.07.2021 №53 «Про затвердження роз'яснень щодо вимог до адвокатських запитів», у якому наведено висновок, суть якого зводиться до того, що у випадку, коли адвокат вважає зазначення інформації щодо доцільності, мети отримання ним необхідної інформації та копій документів є доречним та необхідним саме у його випадку, додаткове зазначення такої інформації не є заборобою. Своєю чергою, мотив, мета та доцільність отримання інформації і копій документів на адвокатський запит може стосуватися питань, з яких клієнт звертався за допомогою до адвоката і які є адвокатською таємницею в розумінні статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Згідно з ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком адвоката є:

1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Статтею 70 Правил адвокатської етики і статтею 7 Положення №120 передбачено, що адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Звинувачення адвоката не може ґрунтуватися на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

На підставі наведеного, ураховуючи вказані приписи Правил адвокатської етики і Положення №120 щодо презумпції невинуватості адвоката, Дисциплінарна палата вважає, що скарга директора Товариства не містить відомостей про вчинення адвокаткою Ш___ порушень, перелічених у ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», які можуть бути кваліфіковані як дисциплінарний проступок, а тому приходить до висновку про відсутність в діях цієї адвокатки такого проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвокатки Ш___ (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №___, видане _____ на підставі рішення Ради адвокатів Закарпатської області від _____ №___) у зв'язку з відсутністю в її діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокатки.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати (підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА